

Ильичев, В.А. Принципы преобразования города в биосферосовместимый и развивающий человека / Ильичев, В.А.//Градостроительство.– 2009. – №3. – С. 20-30. 4. Ильичев, В.А. Методика прогнозирования показателей биосферосовместимости урбанизированных территорий/ В.А. Ильичев, В.И. Колчунов, В.А. Гордон // Градостроительство. – 2010. – №1. – С. 37-43.

*Калантай А.М.,
викладач кафедри фінансів ДВНЗ «Українська
академія банківської справи» НБУ,
м.Суми, Україна*

РІШЕННЯ ПРОБЛЕМ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ НА ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Активізація інноваційно-інвестиційної діяльності належить до системних питань макроекономічного розвитку, вирішення яких має здійснюватися насамперед на державному рівні. Дослідження теоретичних і практичних питань формування державної політики на інвестиційно-інноваційній основі становить важливу проблему в сучасній науці, оскільки це чи не єдиний варіант виходу України з кризи і значний поступ на шляху входження в систему економічних відносин світову, який потребує значних зусиль із чіткої організації і жорсткого контролю інвестиційної діяльності з метою досягнення радикального переходу від традиційної до інноваційної науково-технічної політики.

Інноваційна і інвестиційна діяльність нерозривно пов'язані між собою, тому що інноваційний розвиток потребує інвестування, а стимулювання інвестиційної діяльності має розглядатися як провідний напрямок в стратегічній політиці держави. До ключових викликів, які насамперед потребують стратегічних змін в державній науковій та інноваційній політиці, можна віднести [2]: глобалізацію і неолібералізацію світової і більшості національних економік, в тому числі української; безальтернативність сталого економічного розвитку для кожної країни; нарощування в світі темпів технологічного прогресу, перехід національних економік на найвищі технологічні уклади; погіршення демографії, зниження якості трудових ресурсів та посилення процесів міграції населення.

В сучасних умовах господарювання для українських підприємств самостійне підтримування відповідних темпів розвитку технологій практично неможливе з наступних об'єктивних причин [4]: розрив між технологічним станом розвинених країн світу та України є досить істотним, оскільки економіка держави, знаходиться в ролі "наздоганяючої" і не має достатніх інвестиційних ресурсів; збитковість підприємств, внаслідок чого самостійно забезпечити достатній рівень фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт окремо взяте підприємство не в змозі; більшість українських підприємств знаходяться на етапі структурної перебудови та пошуку шляхів підвищення продуктивності виробництва і поліпшення конкурентоспроможності продукції; підприємство є складовою частиною системи коопераційних зв'язків, а отже, не одне, а вже ряд підприємств технологічного ланцюга потребують забезпечення та узгодження інноваційного розвитку; конкурувати з іноземними підприємствами за умов отримання ними різноманітної допомоги з боку держави фактично неможливо - необхідна чітка стратегія ліквідації відставання в інноваційній сфері. Роль держави в розвинутих країнах світу полягає у використанні цілого ряду форм стимулювання розвитку виробництва, експорту, інноваційної діяльності; існує об'єктивна проблема спрямування ринкового механізму розвитку на інноваційний шлях. Зважаючи на той факт, що ринкові відносини в Україні перебувають у стадії становлення, виникає необхідність налагодження системи відбору ефективних інноваційних проектів відповідно до загальнонаціональної стратегії.

Виходячи з цього інноваційні процеси в економіці не набули вагомих масштабів, кількість підприємств, що впроваджують інновації, зменшується з кожним роком і становить зараз 12–14%, що менше в 3–4 рази, ніж в інноваційно-розвинутих економіках. Наукоємність промислового виробництва знаходиться на рівні 0,3%, що на порядок менше від світового рівня. При цьому майже третина коштів, що витрачаються на інноваційну діяльність, припадає на закупівлю обладнання, в той час як на придбання прав на нову інтелектуальну власність або на проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт витрати на порядок менші.

Майже половина з інноваційних підприємств взагалі не фінансують проведення в інтересах свого виробництва наукових досліджень [3]

Виходячи з цього, інноваційну діяльність і необхідні заходи щодо її розвитку з позицій можливості інвестицій необхідно розглядати з точки зору наступних основних пріоритетів [5]: адаптація інноваційної системи України до умов глобалізації та підвищення її конкурентоспроможності; переорієнтація системи продукування інновацій на ринковий попит і споживача; створення привабливих умов для творців інновацій, стимулювання інноваційної активності підприємництва; системний підхід в управлінні інноваційним розвитком, інформатизація суспільства.

Важливість формування та реалізації механізмів державної інноваційно-інвестиційної політики зумовлюється посиленням інтеграційних інтересів України. При цьому не слід забувати: інтеграція можлива та взаємовигідна тоді, коли країна, що інтегрує, відповідає критеріям та вимогам тієї системи, з якою посилюється взаємодія. Ці критерії стосуються найрізноманітніших аспектів функціонування господарства і, перш за все, інвестиційно-інноваційного комплексу. Отже, в сучасних умовах відповідність національної економіки критеріям світової господарської системи означає в першу чергу інноваційний розвиток на основі достатнього інвестиційного забезпечення, а не лише високий рівень доходів та життя населення, стабільні темпи економічного зростання. Держава має всебічно підтримувати розбудову економіки на ринкових принципах, взявши при цьому на себе головну відповідальність за всеохоплююче загальне регулювання та стратегічне планування економічного розвитку і безпосередню підтримку інноваційного процесу. Держава, використовуючи певні механізми, повинна забезпечити умови для формування та стимулювання розвитку на інвестиційно-інноваційній основі, насамперед, за допомогою створення позитивного інвестиційного клімату внаслідок поліпшення загального міжнародного іміджу країни.

Вплив держави має здійснюватись шляхом застосування системи організаційно-інформаційних заходів та фінансової підтримки, а саме розробки нормативно-правової бази діяльності на інвестиційно-інноваційній основі; розробки стратегічної програми розвитку; визначення оптимального рівня частки державної власності; формування реальних джерел фінансування науки, освіти та інших.

Література: 1. Буднікевич І. М., Школа І. М. Становлення регіонального ринку інновацій в Україні. - Чернівці: "Зелена Буковина", 2002. - 200 с. 2. Бутко А. Д., Шерстюк О. Л. // Фінанси України. - 2004. - №4. - С. 76-86. 3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – Київ, Центр навчальної літератури, 2006. –488 с. 4. Передвиборча програма. Якою я бачу Україну // Український інвестиційний журнал. - 2004. - №7. - С. 45. 5. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с.

*Кононова М.О.,
аспірантка кафедри економічної теорії та історії економічної думки
ОНУ ім. І.І.Мечникова,
м.Одеса. Україна*

КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНА

Сьогодні в політичних та економічних колах все більш усвідомлюється необхідність інноваційної спрямованості розвитку вітчизняної економіки, росту її конкурентоспроможності. Однією з проблем підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є низький рівень їх інноваційної активності. Враховуючи той факт, що конкурентоспроможність є найбільш важливим показником, що визначає місце підприємства в бізнес-середовищі, то можна сказати, що цей показник є важливим індикатором стану здоров'я підприємства. Звичайно безпосередньо впливати на конкурентоспроможність підприємства не можна, але в той же час ми можна підвищити її, стимулюючи інноваційну активність підприємства. При цьому в якості можливого механізму реалізації нової промислової та науково-технічної політики можна відзначити економічні кластери як засобу переходу до виробничих процесів з більшою доданою